

# Ալբերտ Արշավիրի Մակարյան

☎ 37491402151

✉ albert.makaryan@ysu.am



## Հայ բանասիրության ֆակուլտետ

Ակադեմիկոս Հրանտ Թամրազյանի անվան հայ գրականության պատմության և գրականության տեսության ամբիոն  
Պրոֆեսոր

## Կրթություն

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	հայ բանասիրության ֆակուլտետ
Տարեթիվ	1976 - 1981
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

## Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Տարեթիվ	2002
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների դոկտոր
Մասնագիտություն	Բանասիրական գիտություններ
Գիտական թեմա	Արևմտահայ գրական դիմանկարը

## Լեզուների իմացություն

Հայերեն Րусский English Deutsch

## Աշխատանքային փորձ

Հաստատություն	ԵՊՀ, Ակադ. Հրանտ Թամրազյանի անվ. հայ գրականության պատմության և գրականության տեսության ամբիոն
Ժամանակահատված	2021 մինչ օրս
Պաշտոն	ամբիոնի վարիչ

Հաստատություն	Ակադ. Հրանտ Թամրազյանի անվ. հայ գրականության պատմության ամբիոնի վարիչ
Ժամանակահատված	2005 - 2021
Պաշտոն	պրոֆեսոր

Հաստատություն	Հայ գրականության ամբիոն
Ժամանակահատված	1986 - 2005
Պաշտոն	դոցենտ

## Գիտական հետաքրքրություններ

- հայ նոր գրականություն
- երգիծաբանություն
- գրական կապեր և առնչություններ

## Միջազգային կոնֆերանսների և սեմինարների մասնակցություն

- 11/01/2018** «Հայ-ֆրանսիական գրապատմական առնչություններ» խորագրով աշխատանքային նստաշրջան՝ նվիրված Ֆրանկոֆոնիայի 17-րդ միջազգային գագաթնաժողովին ՀՊՄՀ Հայաստան
- 27/05/2021** Կյանքը և վեպի ընդգրկումները. ազդեցություններ և զարգացման ուղեկիշներ, միջազգային գիտաժողով ՀՊՄՀ Հայաստան
- 07/06/2020 - 07/08/2020** Դևոնդ Ալիշան - 200, միջազգային գիտաժողով ՀՀ ԳԱԱ, Մատենադարան, Վենետիկ Հայաստան

## Անդամակցություն

**Հաստատություն** ԲՈԿ-ի՝ «Գրականագիտություն 012» մասն խորհրդի գիտքարտուղար

**Ժամանակահատված** 2003 - 2023

## Պետական մրցանակներ և պատվավոր կոչումներ

2019 ԵՊՀ Արծաթե մեդալ

2014 ԵՊՀ Ոսկե մեդալ

2014 ՀՀ նախագահի շնորհակալագիր

## Այլ տեղեկություններ

բանասիրական գիտությունների դոկտոր (2002), պրոֆեսոր (2005), ակադ. Հրանտ Թամրազյանի անվան հայ գրականության պատմության և գրականության տեսության ամբիոնի վարիչ (2021)

## Հրատարակումներ

*Դասագիրք*

**Հայ գրականություն 12**  
Ալբերտ Մակարյան, Աշխեն Ջրբաշյան, Լիլիթ Սեյրանյան  
2025 144

Դասագիրք

**Հայ գրականություն 11**

Ալբերտ Մակարյան, Աշխեն Զրբաշյան, Հասմիկ Հովհաննիսյան

2025 192

Հոդված

**Մեծ քաղաքի պատկերման պարոնյանական սկզբունքները («Պտույտ մը Պոլսո թաղերու մեջ»)**

Ալբերտ Ա. Մակարյան

ՎԵՄ համահայկական հանդես 2025 131-169

Հոդված

**ՆԱԻՐԱ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ, Էլպիս Կեսարացյան. Էսսեներ, բա-նաստեղծություններ, նամակներ, Եր., «Էդիթ Պրինտ», 2025, 272 էջ**

Ալբերտ Մակարյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2025 155-157

Հոդված

**THE PHILOSOPHY OF NARRATION IN GHAZAROS AGHAYAN'S TALES**

Albert Makaryan, Haykanush Sharuryan, Heriknaz Voskanyan, Mary Khachatryan

Կաճառ 2024 74-86

Հոդված

**Եղիշե Զարենցի «Երկիր Նաիրի»-ն և քաղաքի պոետիկան սիմվոլիստական վեպում**

Ալբերտ Մակարյան, Թովմաս Զարլզ Տողրամաճեան

Հայագիտական հանդես 2024 103-123

Հոդված

**From Constantinople to the South Caucasus: Deciphering the urban landscape in John Dos Passos's travel memoir "Orient Express"**

Albert Makaryan, Thomas Charles Toghramadjian

Urbis et Orbis. Микроистория и семиотика города 2024 93-104

Ուսումնական ձեռնարկ

**Գրականություն 8**

Ալբերտ Մակարյան, Թամարա Թովմասյան

2024 176

Հոդված

**Մեծ քաղաքի փոքր փողոցը՝ իբրև տարածաժամանակային խորհրդանիշ**

Ալբերտ Մակարյան

Հայագիտական հանդես 2024 64-81

Հոդված

**Literary Trick as a Passage Uniting the Real and Imaginary Worlds of Fairy (Based on Ghazaros Aghayan Folklore Processes) [Литературный прием как объединяющий портал реальных и воображаемых миров волшебных сказок (на материале фольклорных п**

A. A. Makaryan, H. A. Sharuryan, M. K. Khachatryan, A. V. Soghoyan

Вестник Санкт-Петербургского университета. Востоковедение и африканистика (Vestnik Sankt-Peterburgskogo Universiteta Vostokovedenie i Afrikanistika)

2024 735-746

Դասագիրք

**Հայ գրականություն 10 (դասագիրք 10-րդ դասարանի համար)**

Ալբերտ Մակարյան, Հենրիկ Բախչինյան, Թամարա Թովմասյան

2023 192

Հոդված

**Բաժնու կյանքի ու գործի իմացական արժեքը**

Ալբերտ Մակարյան

Գրականագիտական հանդես 2023 91-129

Հոդված

**Образ Чичикова в творчестве Рафаэла Патканяна**

А.А.Макарян, А.В.Согоян

Вестник Санкт-Петербургского университета. Востоковедение и африканистика (Vestnik Sankt-

Peterburgskogo Universiteta Vostokovedenie i Afrikanistika)

2023 275-287

Հոդված

**«ДАВИД САСУНСКИЙ» ОВАНЕСА ТУМАНЯНА: ОТ ТЕКСТА К ВИЗУАЛИЗАЦИИ**

Simyan Tigran, Albert Makaryan

Детские чтения (Detskie Chtenia) 2023 211-235

Դասագիրք

**Հայ գրականություն 10**

Ալբերտ Մակարյան, Հենրիկ Բախչինյան, Թամարա Թովմասյան

2023 192

Հոդված

**Խաչատուր Աբովյանը՝ Նոր ընթերցմամբ (գիտական խմբագրի կողմից)**

Ալ. Ա. Մակարյան

Աստղիկ Սողոյան, Խաչատուր Աբովյանի պատումի արվեստը 2022 5-8

Հոդված

**Nikolay Gogol and Raphael Patkanyan: The Philosophy of Horror**

Albert Makaryan, Astghik Soghoyan, Haykanush Sharuryan

Wisdom 2022 112-123

Հոդված

**Պարոնյանի հրաշապատում հեքիաթների ակունքները և տեսակը**

Ալբերտ Մակարյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2022 23-30

Հոդված

**ԴԵՐԵՆԻԿ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆ. «ԱՎԵԼՈՐԴ» (ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԻ ԶԱՆԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ)**

ԱԼԲԵՐՏ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայագիտական հանդես 2021 154-175

Հոդված

**ԱՎՍԵԼ ԲԱՎՈՒՆՑ. «ՍՊԻՏԱԿ ՁԻՆ» (ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԻ ԶԱՆԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ)**

ԱԼԲԵՐՏ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայագիտական հանդես 2021 168-186

---

Հոդված

**Գուրգեն Մահարու ինքնակենսագրական վիպակների դասավանդման շուրջ**

Ալբերտ Մակարյան

Հայագիտական հանդես 2021 150-174

---

Հոդված

**Հակոբ Պարոնյանի մանկական պատմվածքները**

Ալբերտ Մակարյան, Աստղիկ Սողոյան

Գրականագիտական հանդես 2021 202-215

---

Հոդված

**Ստեփան Չոբյանի «Զրհորի մոտ» պատմվածքի դասավանդումը**

Ալբերտ Մակարյան

Հայագիտական հանդես 2021 150-160

---

Հոդված

**Խորագետ ու համեստ գիտնականը. Ալբերտ Շարուրյան (1931-2007)**

Ալ. Մակարյան

ՊԵՏՐՈՍ ԴՈՒՐՅԱՆԸ ՎԱՎԵՐԱԳՐԵՐՈՒՄ ԵՎ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑՆԵՐԻ ՀԻՇՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ 2021 129-139

---

Հոդված

**Հովհաննես Շիրազի քնարերգությունը (դասավանդման մի քանի խնդիրներ)**

Ալբերտ Մակարյան

Հայագիտական հանդես 2021 115-141

---

Մենագրություն

**Գրականագիտության տիրույթներում**

Ալբերտ Մակարյան

2021 292

---

Մենագրություն

**Հակոբ Պարոնյանը մանկագիր**

Ալբերտ Մակարյան, Աստղիկ Սողոյան

2021 188

---

Հոդված

**ԻՐԱՊԱՏՈՒՄ ՀԵՔԻԱԹԸ ՀԱԿՈՒ ՊԱՐՈՆՅԱՆԻ «ԹԱՏՐՈՆ. ԲԱՐԵԿԱՍ ՄԱՆԿԱՆՑ» ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆԻ ԺԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ**

ԱԼԲԵՐՏ ՄԱԿԱՐՅԱՆ, ԱՍՏՂԻԿ ՍՈՂՈՅԱՆ

Հայագիտական հանդես 2020 23-33

---

Հոդված

**Երվանդ Օտյանի «Մեր երեսփոխանները» պատմական լույսի ներքո**

Ալբերտ Մակարյան

Երվանդ Օտյան և Լևոն Շանթ ծանր ծննդյան 150-ամյակներին նվիրված հանրապետական գիտական նստաշրջանի նյութերի ժողովածու

2020 67-75

---

Հոդված

**ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻ ՃՇԳՐՏՈՒՄ «ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԱՂԲԱՐ»-Ի ԱՌԻԹՈՎ**

ԱԼԲԵՐՏ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2019 17-24

---

Հոդված

**ԳԻԳԵՍԻ ՄԱՏԱՆՈՒ ԱՌԱՄՊԵԼԸ Հակոբ Պարոնյանից մինչև Ջոն Թոլքին**

Ալբերտ Ա. Մակարյան, Աստղիկ Վ. Սողոյան

ՎԵՄ համահայկական հանդես 2019 71-84

---

Հոդված

**ՀՐԱՇԹԻ ՄՈՏԻՎԸ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉՅԱՆ ՊԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՊԱՏԿԵՐՈՒՄ («ԹԱՏՐՈՆ. ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ»)**

ԱԼԲԵՐՏ ՄԱԿԱՐՅԱՆ, ԱՍՏՂԻՎ ՍՈՂՈՅԱՆ

Հայագիտական հանդես 2019 60-69

---

Հոդված

**ՊԵՏՐՈՍ ԴՈՒՐՅԱՆԻ ԿՅԱՆՔԻ և ստեղծագործության ուսուցումը բուհում**

Ալբերտ Մակարյան

Հայագիտական հանդես 2018 100-110

[http://aspu.am/hy/page/gitakan\\_handesner/](http://aspu.am/hy/page/gitakan_handesner/)

---

Հոդված

**Եվրոպականի ու ասիականի փոխհարաբերության գեղարվեստական ընկալումը Հակոբ Պարոնյանի «Լեռը մարգարեին քով չերթա նե՛ մարգարեն լեռան քով կ'երթայ» երգիծապատումի մեջ**

Ալբերտ Ա. Մակարյան

ՎԵՄ համահայկական հանդես 2018 59-74

<http://vemjournal.org/>

---

Հոդված

**Խորեն Գալֆայան (Նար-Պեյ). մարդը և կատակերգակը**

Ալբերտ Մակարյան

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2018 119-139

<http://handes@armin.am>

---

Հոդված

**Չապել Եսայանի «Սիլիհտարի պարտեզները»**

Ալբերտ Ա. Մակարյան

Չապել Եսայան. Սիլիհտարի պարտեզները 2018 154-197

---

Հոդված

**Հակոբ Պարոնյանի «Պաղտասար աղբար» կատակերգության առաջին գրախոսության իմացական արժեքը**

Ալբերտ Մակարյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2018 3-22

---

Հոդված

**On Functional-Typological Plot of "Little Red Riding Hood" in European and Armenian Contexts**

*Մենագրություն*

**Կրկին Պարոնյանի հետ (Նոր ընթերցումներ)**

Ալբերտ Մակարյան

2018 312

---

*Ոհտումնական ծեռնարկ*

**Հայոց լեզու և հայ գրականություն: 2018 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարան**

Վաչագան Ավագյան, Միրցա Հալաչյան, Փառանձեմ Մեյթիխանյան, Աննա Աբաջյան,

Աշխեն Ջրբաշյան, Ալբերտ Մակարյան, Լեոնիդ Թեյան, Գայանե Խալաթյան, Մարիամ Կուլախսզյան,

Գայանե Մկրտչյան, Ռիտա Սաղաթեյան, Ռուբեն Սաքապետոյան, Պետրոս Կարեյան,

Արշալույս Գալստյան, Անիչկա Ղազարյան, Սամվել Մուրադյան, Աշոտ Գալստյան

2018 256

---

*Հոդված*

**Հանրահայտ մի հեքիաթի փոխադրության հետքերով Ծառլ Պերրո, Գրիմ եղբայրներ, Հակոբ Պարոնյան**

Ալբերտ Ա. Մակարյան, Աստղիկ Վ. Սողոմյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2017 123-139

<http://vemjournal.org/>

---

*Ոհտումնական ծեռնարկ*

**Հայոց լեզու և հայ գրականություն. 2017թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարան, մաս 4**

Միրցա Հալաչյան, Փառանձեմ Մեյթիխանյան, Աննա Աբաջյան, Աշխեն Ջրբաշյան,

Ալբերտ Մակարյան, Լեոնիդ Թեյան, Գայանե Խալաթյան, Մարիամ Կուլախսզյան,

Վաչագան Ավագյան, Գայանե Մկրտչյան, Ռիտա Սաղաթեյան, Ռուբեն Սաքապետոյան,

Պետրոս Կարեյան, Արշալույս Գալստյան, Անիչկա Ղազարյան, Սամվել Մուրադյան, Աշոտ Գալստյան

2017 288

---

*Ոհտումնական ծեռնարկ*

**Հայոց լեզու և հայ գրականություն: 2018 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարան: Մաս 2**

Վաչագան Ավագյան, Միրցա Հալաչյան, Փառանձեմ Մեյթիխանյան, Աշխեն Ջրբաշյան,

Ալբերտ Մակարյան, Ռիտա Սաղաթեյան, Մարիամ Կուլախսզյան, Լեոնիդ Թեյան, Աննա Աբաջյան,

Գայանե Խալաթյան, Գայանե Մկրտչյան, Պետրոս Կարեյան, Անիչկա Ղազարյան,

Արշալույս Գալստյան, Սամվել Մուրադյան, Ռուբեն Սաքապետոյան

2017 256

---

*Ոհտումնական ծեռնարկ*

**Հայոց լեզու և հայ գրականություն: 2018 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարան: Մաս 3**

Վաչագան Ավագյան, Միրցա Հալաչյան, Աննա Աբաջյան, Լեոնիդ Թեյան, Գայանե Խալաթյան,

Գայանե Մկրտչյան, Արշալույս Գալստյան, Աշխեն Ջրբաշյան, Փառանձեմ Մեյթիխանյան,

Մարիամ Կուլախսզյան, Ռիտա Սաղաթեյան, Ալբերտ Մակարյան, Ռուբեն Սաքապետոյան,

Հոդված

**Հակոբ Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» (մի քանի դիտարկումներ)**

Ալ. Մակարյան

Հայագիտական հանդես 2016 102-116

[https://aspu.am/hy/page/gitakan\\_handesner/](https://aspu.am/hy/page/gitakan_handesner/)

---

Հոդված

**Չապել Եսայանի «Սիլիհտարի պարտեզները»**

Ալբերտ Ա. Մակարյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2016 68-97

<http://vemjournal.org/>

---

Հոդված

**Ռափայել Պատկանյանի վիպաշխարհը**

Ալբերտ Ա. Մակարյան, Աստղիկ Վ. Սողոյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2016 85-118

<http://vemjournal.org/>

---

*Ուսումնական ծեռնարկ*

**Հայոց լեզու և հայ գրականություն. 2016թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարան, մաս 1**

Միրցա Հալաջյան, Աննա Աբաջյան, Գայանե Խալաթյան, Գայանե Մկրտչյան, Լեոնիդ Թեյյան, Փառանձեմ Մեյթիխանյան, Աշխեն Ջրբաջյան, Ալբերտ Մակարյան, Ռիտա Սաղաթեյան, Արշալույս Գալստյան, Վաչագան Ավագյան, Մարիամ Կուլախսզյան, Սամվել Մուրադյան, Ռուբեն Սաքապետոյան, Պետրոս Կարեյան, Անիչկա Ղազարյան

2016 288

---

*Ուսումնական ծեռնարկ*

**Հայոց լեզու և հայ գրականություն. 2017թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարան, մաս 2**

Միրցա Հալաջյան, Փառանձեմ Մեյթիխանյան, Աշխեն Ջրբաջյան, Ալբերտ Մակարյան, Ռիտա Սաղաթեյան, Մարիամ Կուլախսզյան, Լեոնիդ Թեյյան, Աննա Աբաջյան, Գայանե Խալաթյան, Գայանե Մկրտչյան, Պետրոս Կարեյան, Անիչկա Ղազարյան, Արշալույս Գալստյան, Վաչագան Ավագյան, Սամվել Մուրադյան, Ռուբեն Սաքապետոյան

2016 288

---

*Ուսումնական ծեռնարկ*

**Հայոց լեզու և հայ գրականություն. 2017թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների առաջադրանքների շտեմարան, մաս 3**

Միրցա Հալաջյան, Աննա Աբաջյան, Լեոնիդ Թեյյան, Գայանե Խալաթյան, Գայանե Մկրտչյան, Արշալույս Գալստյան, Վաչագան Ավագյան, Աշխեն Ջրբաջյան, Փառանձեմ Մեյթիխանյան, Մարիամ Կուլախսզյան, Ռիտա Սաղաթեյան, Ալբերտ Մակարյան, Ռուբեն Սաքապետոյան, Սամվել Մուրադյան, Անիչկա Ղազարյան, Պետրոս Կարեյան

2016 272

---

Հոդված

**Կառլո Գոլդոնի և Հակոբ Պարոնյան («Երկու տիրոջ ծառան» նույնանուն պիեսների համեմատական վերլուծություն)**

Ալ. Մակարյան

Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում 2015 196-208

<http://publications.yasu.am/>

---

*Գիտաժողովի նյութ*

**Հակոբ Պարոնյանի «Ազգային ջոջեր»-ը և ֆրանսիական «Պոլիշինել» երգիծաթերթը**

Ալբերտ Մակարյան

---

*Գիտաժողովի նյութ*

**Արտադիպաշարային տարրերը Յակոբ Պարոնեանի «Մեծապատիւ մուրացկանները» վիպակում**

Ալբերտ Մակարյան

---

*Գիտաժողովի նյութ*

**Ղևոնդ Ալիշան. մարդը և բանաստեղծը**

Ալբերտ Մակարյան

---

*Էլեկտրոնային նյութ*

**19-րդ դարի հայ գրականության պատմություն-1**

Մակարյան Ալբերտ Արշավիրի

---

*Էլեկտրոնային նյութ*

**19-րդ դարի հայ գրականության պատմություն-2**

Մակարյան Ալբերտ Արշավիրի

---

*Գիտաժողովի նյութ*

**ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ «ԱՂԱ ՆԱԶԱՐ» ՀԵԹԻԱԹԸ ԵՎ ՆՐԱ ԱՐԵՎՄՏԱՀԱՅ ԱՐՁԱԳԱՆԹԸ**

Ալ. Ա. Մակարյան

---